

СЯЛЯНСКАЯ

НІВА

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
Вільня, Палацкая вул. 4. — (Wilno, ulica Polocka 4).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да
6 гадзіны апрача свята.
Газета выходзіць раз у тыдзень.
Падоўска на адзін месяц 1 зл., на 3
мес.—2 зл., на 6 мес.—4 зл., на год—8 зл.
Перамена адрэсу 30 гр.

Цана абвестак:

на 1 старонцы 30 грошаў, на 2 і 3 —
25 грошаў і на 4 — 20 грошаў за ра-
док дробнага друку ў ваднай палосцы.
Жадаючыя іншых абвестак павінны
звярнуцца да Адміністрацыі.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Выходзьма на зверх!

У папярэднім 24 № „Сялянскае Ніву“ мы казалі, што беларуская сьвядомасьць, беларускі рух абняў шырокія масы народныя. Але абмыліся-б той, хто-бы думаў, што гэтая сьвядомасьць беларуская кожнаму кідаецца ў вочы. Кідаецца яна ў вочы таму, хто знае наш народ. Але чужніку ня лёгка гэтаю сьвядомасьць навет зацёміць (прыкмеціць). Дзіўное зьявішча гэтае выясьняецца тым, што забіты й напалоханы наш народ схавався сам у сябе; яго вонкавае жыцьцё, тое, дзе ён выступае перад чужнікам і Паліцыяй або панами, зусім нахнае, як нутранае жыцьцё ягонае. Гэнае (першае) ён паказвае чужому і няпрыязнаму яму сьвету, гэтае (другое) адкрывае толькі людзям бліжнім, зь якімі зьліваецца ў адным пачуцьцю, жаданьню—ідэі. Наш народ, казаў той, як першыя хрысьціяне, жыве ў якіхсь дупэўных катакомбах (падземелью).

Але ці не пара выйсьці з гэтага падземелья? Што нам зь яго за карысьць? Той, хто затаіўся із сваёй сьвядомасьцяй, або нічугусенькі ня робіць для беларускае ідэі, дык тады зь яго няма жаднае карысьці, або робіць, дык аб ім усё роўна ведае польская паліцыя. Я знаю сялянаў, аб якіх беларускай рабоце ведаюць далей за іхняю воласьць, а тымчасам яны з войтам у воласьці, з паліцыяй, з вучыццямі і іншымі ўрадыкамі стараюцца гутарыць папольску. А паліцыя толькі гэтага й трэба. Баючыся, каб нашая справа ня выбівалася на зверх, яны, як ходзяць чуткі, забаранілі пісаром і войтам у воласьці, паліцыі, вучыццям (на т прывяджомым із Польшчы) гаманіць із народам пабеларуску. А мы павінны паказаць, што ня будзем із імі гаманіць на чужым мове. Дальшым крокам будзе заставіць усіх гэтых урадыкаў гутарыць із намі панаўшаму; ніхто нас ня можа прымусіць *разумець* польскую мову, як ня прымусіла калісь маскоўская ўлада Палікоў *разумець* памаскоўску і кожны Маскаль, што служыў у Польшчы, мусіў навучыцца папольску. Гаварыць пабеларуску трэба ўсюды, як на сяле, так і ў вялікіх мястках нашага краю; дадам, што ў мястках беларускаю мову разумеюць усё як Беларусы (хоць-бы й выразкі), так і Жыды.

Не хаваймася з роднай мовай, песняй, не хаваймася зь беларускай кніжкаю і газэтай! Асвабодзіма павіннасьць беларускага сяляніна напшыраць сваю газэту „Сялянскаю Ніву“, адзінаю абароньніцу сялянскіх інтарэсаў.

Гэткаю-ж адкрытаю працу трэба весці закладаючы гурткі Сялянскага Саюзу.

Але гэтага мала. Така-ж адкрытая адважная праца грамадзкая мае быць пры абіраньню войтаў, валасных радаў і дэлегатаў у павеатавыя соймікі і г. п. Зусім нахна рэч была-б, каб валасныя рады і павеатавыя соймікі дамагаліся беларускіх школаў. А гэта ўсё

можа лёгка стацца, толькі трэба абіраць людзей сьвядомых Беларусаў, тых, што рупяцца аб народным дабры.

Гэтак-жа трэба бараніць свае гаспадарскія патрэбы.

Гэта ўсё работа легальная, дазволаная законамі, дык за яе няма чого баяцца.

Праўда, на гэта можна адказаць, што вельмі часта за найлегальнейшую працу людзей бяз даў прычыны страшна караюць. Аб гэтым ведама ўсім і гэта ў тэй ці іншай меры будзе датуль, пакуль ня зьменіцца цяперашняя польская палітыка ў адносінах да Беларусаў.

Але трэба ведаць, што адносіны да нас пмат палепшаюць, калі не адзіночныя людзі, а ўсе мы будзем весці яўна і смела нашу працу беларускаю. Там, дзе гэтак праца ў тэй ці іншай меры вядзецца і адносіны Палікоў да нас папраўляюцца. Могуць за дазволаную законам працу несправядліва і проці закону караць адзінак, але ня ўсіх людзей. Гэта было-б немагчыма нашым праціўнікам споўніць.

Мы мусім дабіцца нашай нацыянальнай працы грамадзкай агульнага прызнаньня як у грамадзянства, так і ў улады.

Нашыя праціўнікі, хоць і зьдзекуюцца над намі, але ў душы лічаць сьвядомых Беларусаў людзьмі сумленнымі і пасьцівымі, каторыя спаўняюць сваю народную павіннасьць. А калі будзем працаваць адкрыта, смела, яны будуць адносіцца да нас із павагаю, бо, гэтак працуючы, мы самі сябе паважаем.

Працуючы адкрыта, мы прынамеся ўдвая павялічым нашы нацыянальныя сілы.

Максім Прынскі.

3 незалежных ад Беларускага Інстытуту
Гаспадаркі і Культуры прычынаў

Коопэратыўна-Гандлёвыя Курсы
НА ЯКІСЬ ЧАС АДКЛАДАЮЦА.

Аб часе, калі гэтыя курсы будуць, будзе абвешчана.

3 жыцьця Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

I. Адзідзелы Інстытуту.

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры ўжо адкрыў 3 акружныя адзідзелы ў:

1) *Вільні, Завальная 7*, з прасторам дзейнасьці на Віленскае ваяводзтва і Лідзкі пав., вылучаючы Вялейскі і Маладэчанскі пав.;

2) *Радзавіцках, Маладэчанскага пав., Заслаўская вул. № 6*, з прасторам дзейнасьці на Вялейскі, Маладэчанскі і Валожынскі пав.;

3) *Наваградку, Карэліцкая вул.*, з прасторам дзейнасьці на Наваградзкае ваяводзтва, вылучаючы Валожынскі і Лідзкі паветы.

Апрача гэтага борзда маюць быць адкрыты адзідзел у *Горадні* на Беластоцкае ваяв. і ў вадным з местаў у Палескім ваяводзтве (у белар. павеатах) з прасторам дзейнасьці на гэтае ваяводзтва.

Грамадзяне ў справе адкрываньня гурткоў на прасторы Віленскага і Наваградзкага ваяв. павінны зварочавацца да свайго адзідзелу, а з Беларускага і Палескага зварочавацца ў Цэнтралю Інстытуту праз Віленскі адзідзел па адрэсу: Białoruski Instytut Gospodarki i Kultury, m. Wilno, Zawalna 7.

II. Арганізацыя Віленскага адзідзелу.

Пры Віленскім адзідзеле маюць быць арганізаваны такія сэкцыі: а) Гаспадарская, б) Школьная, в) Мастацкая і д) Юрыдычная.

Ужо цяпер арганізавана сэкцыя выдавецкая.

Хто з грамадзянаў хоча працаваць у вадной з гэтых сэкцыяў, павінен зарэгістравацца ў Віленскім адзідзеле.

III. Да ведама гурткоў.

Як толькі гурток дастане ад адзідзелу або ад цэнтралі паведамленьне аб залегалізаваньню гуртка, урад гуртка павінен адкрыць запіс у сябры Інстытуту. Ад уступаючага сябра гурток бярэ 2 залатоўкі (і з. сяброўскае складкі і і зал. уступных) і запісвае новага сябра ў асобны назначаны для гэтага шчыток, пры гэтым гурток выдае сяброўскі білет. (Сяброўскія білеты друкуюцца і скоро будуць прысланы ўсім гурткам).

Перш-на-перш урад гуртка павінен старацца аб матэрыяльных сярэдах, якія апрача сяброўскіх складак могуць ісьці з тэатральных прадстаўленьняў, гуляняў і іншых. Дзеля гэтага гурток павінен арганізоваць спектаклі, гуляючы беларускія п'есы (дастаўшы дазвельне ад старасты).

Як толькі зьбярэцца трохі грошы, гурток павінен старацца залажыць бібліятэку-чытальню і выпісаць беларускаю газэту.

Гурток наагул мае права рабіць усё, што абнята статутам, за інфармацыямі патрэбнымі трэба зварочавацца ў свой адзідзел.

IV. Як адкрываць чытальню-бібліятэку.

Як толькі ўрад гуртка пастановіць адкрыць чытальню-бібліятэку, павінен ён паставіць заяву да стараства гэтакага зместу:

Стараству павету
у

Гэтым маем гонар паведаміць Стараства, што Гурток Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры ў в. вол. пав. адкрывае бібліятэку-чытальню ў вёсцы у доме гр. (прозьвішча гаспадары і №).

У бібліятэцы-чытальні будуць толькі легальныя кнігі і газэты.

Старшыня Ураду Гуртка:

Сэкрэтар Ур. Гуртка:

№

Дня 1926 г.

Калі ў працягу 2 тыдняў ня будзе ад старасты жаднага адказу, то бібліятэга-чытальня лічыцца залегалізаванай.

V. Аб зборках гурткоў.

Аб усялякіх сходах (зборках) агульных гурткоў, урад гуртка павінен за некалькі дзён да сходу паведаміць аб гэтым сваю валасную паліцыю, падаючы ёй такую заяву:

Камэнданту пастарунку паліцыі
..... воласці
у

Гэтым паведамляем, што дня сёлета ў гадзіне ў кватэры гуртка адбудзецца агульны сход гуртка з наступным парадкам дня:

- 1) Выбары ўраду гуртка,
- 2) Бягучыя справы.

(Напісаць той парадак, які праектуецца).

Старшыня Ур. Гуртка:

Секрэтар Ур. Гуртка:

Дня 1926 г.

№

Паседжаньні ўраду гуртка могуць адбывацца без паведамленьня паліцыі, калі толькі ўрад захоча.

3 УСЯЕ БЕЛАРУСІ.

Із Заходняе Беларусі.

Суд над Беларусамі.

9-га жніўня Акружны Суд у Вільні меў разглядаць справу 33-х Беларусаў із Наваградчыны. Як даўно ўжо ёсць звычаем, вінавацаў іх у камунізме і розных праступках проці польскага гаспадарства. Справа выглядае вельмі разьдзьмуханай. Дзеля таго, што не зьявіліся ўсе сьведкі, справа адложана.

У Глыбокім беларуская школа із сяма адзьдзелаў.

8 жніўня Галоўная Управа Т-ва Беларускае Школы паставіла заместа праектаванай гімназіі адчыніць у Глыбокім прыватную школу беларускаю із сяма адзьдзелаў. Гэтая школа мае на лета (к належаць) ператварыцца ў гімназію. Адзначаю, што гэткае разьвязаньне пытаньне зусім нормальнае. Тыя дзеці з бліжэйшых да Глыбокага мясцовасьцеў, што маюць вучыцца сёлета ня вышэй як у 3 клясе гімназіі, няхай сьпяшаюцца ў гэтую школу.

Дзіўное злучэньне.

Нядаўна сталася злучэньне польскае нацыянальнае царквы з праваслаўнаю царквою ў Польшчы. Злучэньне гэтае вельмі небясьпечна для праваслаўных Беларусаў. Аб гэтым дамо стацьцю ў наступным № „Сял. Ніва“.

Лісты.

Якая адміністрацыя пануе на нашых землях, як адбываюцца суды над Беларусамі — ярка паказуе нам наступное здарэньне.

У Наваградзім лясніцтве быў ляснічым нейкі Дуброва Красінскі; жыў ён у вёсцы Магілініцы. Добры майстра да выпіўкі і вечарынак, ён

надта часта бываў у гасьцёх на чарку гарэлкі і каўбасу ў суседняга мельніка вёскі Сімкова, Міхася Чамярэўскага; сюды прыходзіла кумпанія, каб пабалаваць з шанюным панам: ведама, што з ляснічым мужыку трэба жыць у згодзе, каб ня было дарэмных пратаколаў і судоў.

Улашчаны шчодра пан ляснічым у пачуцьці свае магутнасьці пачаў сялянам абяцаць месцы ляснікоў; за гэта загадаў браць падарункі. З аднаго Шчоткі, узяў грамафон, з другога, кажудь, кажух і залатоўкі, але ведама месца было толькі аднаму — грамафон не перамог.

Пакрыўджаныя сьведкі грамафона, селянін Шчотка, зьявіўся да ляснічага Дуброва-Красінскага, каб той аддаў яму назад грамафон. Бачачы такую справу, ляснічым адказаў Шчотцы, што дарма грамафона ня браў, а купіў у яго за грошы.

Тады селянін Шчотка падаў ляснічага Дуброва-Красінскага ў суд, вылажыўшы ў судзе ўсю справу за што і як ён аддаў ляснічому грамафон і на гэта прадставіў некалькі сьведкаў.

Паміж гэтых сьведкаў быў выстаўлены сьведкаю і Міхась Чамярэўскі.

На судзе сьведкі давалі, што ляснічым Дуброва-Красінскі за грамафон не плаціў, а ўзяў ад Шчоткі падарунакам (лапан, хабар) за абяцаную пасадку лясніка, якой Шчотка не дастаў.

Судзьдзя лакою ўсіх сьведкаў забракаваў з прычыны быццам радні сьведкаў да Шчоткі, а разам адклікаў і сьведку Чамярэўскага з тае прычыны, што Чамярэўскі хрысьціў дзіця ў Шчоткі. Гэтакім парадкам Дуброва-Красінскі ад суду выкруціўся, але-ж трэба адзначыць, што сам ляснічым, як-бы гэта належыла ўрадніку, скаргі ў суд за зьявагу на Шчотку не падаў.

Справа гэтая гэтакім парадкам была ліквідавана, а пан Дуброва-Красінскі пачаў імсьціцца і жалюбіту і сьведкам. На Шчотку і Чамярэўскага рабіў пратаколы, што быццам яны кралі дровы. Па пратаколу ляснічага Шчотка быў асуджаны на месяц турмы, але пасля пусьціў пагалоску, што калі Шчотка перапросіць яго і пагодзіцца і, азначыцца, аб грамафоне забудзецца, то ён яго ад турмы аслабодзіць. Як ведама, і запраўды суд быў скасаваны і Шчотка ў турме не сядзеў.

Але-ж далей пачынаецца цікавая гісторыя з Чамярэўскім.

Некалькі разоў Дуброва-Красінскі падсылаў да Чамярэўскага пасланцоў, каб Чамярэўскі перапрасіў яго і пагадзіўся і што пратакол ён пасля гэтага скасуе, але Чамярэўскі, будучы Богу душой віны, паставіў ня йсьці на гэты глум, а чакаць справядлівасьці суду.

Вызваны ў суд, Чамярэўскі даў у судзе „alibi“, бо ў той дзень, у які паказана ў пратаколе, што ён краў скарбовыя дровы, ён быў у Наваградку і плаціў падаткі, пры гэтым трэба ведаць, што з доваду ляснічага, ён злавіў Чамярэўскага ў дванаццаць гадзінаў днём, гэта значыцца, як раз як Чамярэўскі быў у м. Наваградку.

Справа засталася не ў карысьць ляснічага Дуброва-Красінскага і ляснічым парушыў справу нанова.

І вось, папаўшыся ў сваім довадзе, цяпер пры разгляду дзела другі раз ляснічым ўжо паказаў, што злавіў Чамярэўскага ў пяць гадзінаў нараніцы; жадных сьведкаў прадставіць ня мог.

Гэтакім парадкам на падставе толькі галаслоўнага доваду ляснічага судзьдзя даў Чамярэўскаму адзін месяц турмы, пры гэтым трэба ведаць, што ляснічым ня надта знаў свой абход, бо тое месца, дзе быццам ён злавіў Чамярэўскага, улетку няпраезднае з прычыны балотнага жоўна.

Гэты суд адбыўся ў м. Уселябе 19 лістапада летась, а 20 лістапада адвакат Чамярэўскага падаў заяву ў Наваградзім Акружны Суд аб выданьні копіі пастановы гэтага суду для падачы касацыі.

З Чамярэўскага патрабавалі каўцы—100 за-

латовак (злотых), якія ён таго-ж 20-га лістапада ўнёс у мясцовую скарбовую касу, бо яго адразу-ж пасля суду хацелі пасадыць у вастрог і далі тры дні часу на заяву (паданьне) аб копіі пастановы суду.

Пры падачы ў Акружным Судзе 20 лістапада заявы аб копіі пастановы суду скарэттар Акружнага Суда, здаецца Адамовіч, сказаў Чамярэўскаму, што копію ён дастане праз воласць у свой час. Тым часам копіі суд ня высылаў і Чамярэўскі некалькі разоў быў у гэтага скарэтара Акружнага Суда каральнага адзьдзе, просячы каб ён барджэй выдаў гэтую копію для паданьня касацыі, але скарэттар чамусьці ўсё адцігаваў і копіі ня выдаваў. Які-ж быў здзіў Чамярэўскага, калі замест копіі вось гэтымі днямі зьявіўся да Чамярэўскага камандант пастарунку каб узяць ў турму на адсудку кары. Ніякіх довадаў у Чамярэўскага ня прыймаў і павёў яго ў Наваградка.

Тады Чамярэўскі кінуўся сам у Акружны Суд да таго самага скарэтара, здаецца пана Адамовіча, з пытаньнем і скаргай, чаму ён яму ня выдаў копіі пастановы суду ў яго справе і цяпер яго ц гнуць у турму. Але тут сталася ня чужае ў судовай справе, тым болей Акружнага Суду, адарэньне, скарэттар катэгорычна заявіў, што жаднага паданьня (заявы) ад Чамярэўскага ў суд не паступала і ніякія довады Чамярэўскага, што паданьне свае ён злавіў яму самому ў рукі 20 лістапада, скарэттару не памагалі. Тады Чамярэўскі хапаючыся за саломіну, каб не ўтапіцца, зьявіўся да піса адваката Аляксея, п. Мюскевіча, які бачыў, будучы ў Акружным Судзе 20 лістапада, як Чамярэўскі сваю заяву падаў скарэттару Акружнага Суду і вось гэты Мюскевіч разам з Чамярэўскім пайшлі йзноў у Акружны Суд і пасля войстрай спрэчкі Мюскевіча з скарэттаром Акружнага Суду Мюскевіч сам знашоў заяву Чамярэўскага ў свой час запісаную 20 лістапада ў дзеньнік. Але-ж пасля гэтага цягнулася яшчэ тры дні і тры дні Чамярэўскі хадаў пад штыхом паліцыянта, пакуль яго звольнілі ад турмы і йзноў абяцалі выдаць копію пастановы.

Дык вось якія парадкі пануюць у каральным адзьдзе Акружнага Суду пад рукою такіх скарэтараў паноў Адамовічаў і як лёгка на іх і ня беднаму Беларусу дабіцца праўды. А што-ж рабіць беднаму, які цягаецца ў суд на 40—50 верстаў ад Наваградка? Папрабуй, мужычку, найсьці праўду ў такога скарэтара!

Чым уся гэтая справа кончыцца надта цікава?

Наваградзі.

3 Радавай Беларусі.

Маскоўскія чарнасоценцы і сьведомасьць сялянства.

Нядаўна ў „Савецкай Беларусі“ і „Звезде“ быў надрукаваны ліст якогась „Белорусса“ з Полацку пад назовам „Вражда из за языка“. „Белоруссам“ аказаліся два старыя маскоўскія чарнасоценцы: „статскіі совѣтник“ Пігулеўскі і „присяжной переводчик“ (ён — жа „письменный“) Пшчолка. Яны даводзілі, што беларусізацыя не патрэбна і нават шкодна, бо... беларускі народ ня любе роднае мовы і не разумее яе.

З боку беларускага быў дадзены на гэтую правакацыйную ману, хоць не заўсёды так удачны, як-бы хацелася, але даволі энэргічны адказ. Напасьледак найлепшы адказ дало само сялянства. З прычыны шостых угодкаў выгваленьня Менску ад Палякоў сяляне Расонскага раёну, Полацкае акругі падалі заяву ў Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Беларускае Рэспублікі. Заява надрукавана ў № 155 „Савецкае Беларусі. У гэнай заяве сяляне паміж іншым кажучь: „вышла з векавечнага падняволья беларуская мова, мова ха-

3 падарожных зацемак.

(Успаміны).

Па скончаньню годнае ўнівэрсытэцкае працы, мне пашчасьціла на летні час выехаць з надзвычайна дымнае, хоць і залатое Прагі (як завуць Чэхі за яе мінуласьці і характаво) — на правіцыю Чэхаславаччыны.

Ніколі я не адчуваў гэтак рэзка розьніцу ў паветру места і правінцыі як у гэты раз. Дый ня будзе дзіўным чаму, калі прадставіць сабе сталічную Прагу, як прамысловы цэнтр із сотнямі першае велічыні хвабрыкаў, заводаў, вузлом чыгунак, дзясяткамі тысячаў аўтамабіляў, якія ўсе разам даюць хмары дыму і газы, ахутуючы літаральна ўсё. Навет на адзьдзе 3—5 станцыяў, на далёчынні 25 і болей кілёметраў, пельга разпознаці места за дымам. І вось выехаўшы, у паршынню праз адчыненае вакно ў вагоне бачыш чыстае неба, адчуваеш сьвежае паветра і сонца, кідаючае касулькі, не здаецца ўжо цёмным дыскам. Пазіраеш у вакно...

Чэскі масыў. Гарыстая мяйсцовасьць з стромістымі скаламі спускаецца да даліны ракі Лабы (Эльбы) ў усходнім кірунку; кавалкі культурнае вырабленае ральлі, штучны лес і раськіданыя вёсачкі, робяць малюнак — краявід надзвычайна ха-

рошым і навет романтичным. Абачыўшы лес мімавольна думка перакідаецца на прыраўнаньне з магутным лесам беларускім. Перамосіўся думкай у далёкую ў прасторы, але так бліскую ў думках, Бацькаўшчыну.

Каліханьне і аднатонны грукат колаў цяжніка вабіць яшчэ далей да развагі і борзда зусім аддаецца думкам — успамінам.

Устае перад вачыма ў сінь ахутаная Беларэская пушка, балоты і лясы Беларусі з іх таёмнай чароўнай музыкай, родныя вёскі... Залятаеш думкай у сялянскую хату і бачыш там тое непрагляднае гора, якое апанавала селяніна. Хочацца памагчы яму ў ягонай гаротнай працы, праліць сьвятыю навуку; хочацца хоццацца за права і праўду. Верыцца, што час павароту да роднага карэньня пароднае гущы борзда настане...

І разам з песьняром Якубом Коласам кажаш:

„Мой родны кут, як ты мне мілы,

Забывь цябе ня маю сілы...

...К табе я ў думках залятаю

І там душою спачываю...“

А малюнак — краявід перад вачыма праносяцца; думкі-ж лятуць і лятуць...

Цяжкім спыняе свой шпаркі бег і задэражуецца. Думкі адразу абрываюцца, ад каламесьі, што заўсёды пануе на болей-меней значнейшых стацыях. Уваходзяць новыя падарожныя ўжо ў

пераважнай большасьці сяляне. З выгляду яны дужыя, мужныя і таўстыя; добра і чыста апранутыя.

З нямецкаю спакойнасьці, разсядаюць на свабодных месцы ў вагоне й каратаюць падарожны час чытаньнем газэтаў, або праз скарасьпепае падарожнае знаёмства, гутаркаю. У шмат каго з іх можа пабачыць сакольскія значкі. Гэта сябра магутнага чэскага сакала.

Сакольская арганізацыя, гэта найвялікшая арганізацыя духовага й фізычнага ўзгадаваньня, якой Чэхі галоўна прычыніліся да незалежнасьці Чэхаславаччыны. Ідэю сакольнага добра зразумелі ейныя закладчыкі: Тырш і Фюгнэр у пачатку другога паловы 19 стагодзьдзя, а лічба сакалоў і саколак даходзіць да 500 тысячаў. Гэкім парадкам сакольна гэта народнае апалчэньне.

Чуецца гутарка аб Усесакольскім зьлёце ў 1926 годзе, аб адчыненьні найвялікшае сакольна Тыршовай.

— Выбачайце калі ласка, вы Русы? — чуецца пытаньне сядзячага сталага Чэха.

— Не ня Русы, а Беларусы, — адказую я.

— Калі Бела-русы — кажэ Чэх, націскаючы на другую палавіну гэтага слова — дык значыцца й Русы.

Як усюды заганідаю, так і ў Чэхаславаччыне нам вельмі шкодзіць назоў „Беларус“. Людзі

моў, мужыкоў, як яе абзывалі верхаходзячыя з паноўных нацыяў.

У нашых сёлах, вёсках, на хутарох, пачалі, як грыбы пасля дэплага дожджыку, расьці школы і наагул культурныя ўстановы, дзе праца й абслугаваньне жыхарства праводзіцца на роднай, матчынай мове...

„Усе гэтыя дасягненні здабыты дзякуючы правільнаму разьвязаньню нацыянальнага пытаньня радавай уладай, грунтоўчыся на палітыцы камуністычнай партыі.

Шасьць год, як нас прызналі за людзей. Савецкая ўлада будзе новаю вольною Беларусь, адраджае загнаную культуру й гаспадарку...

„Але яшчэ ёсьць і такія, якім усё гэта агідна, якія любяць „нашу Вялікорусію“ і ня хочуць прызнаць другіх людзей. Яны нашу мову называюць „мешанай з розных сартоў мукі“, у якой найбольшая частка расейскага сорту, нашу культуру — „мужыцкай культурай“. Нам прыходзіцца чытаць і чуць такія думкі нават у газетах. Мы пратэстуем проці такой „праўды“, лічачы, што гэта ізноў спробы зьдэкавацца над працоўным народам, што цягнеў зьдэкаі стагодзьдзямі“.

Да заявы прыкладзена на 42 лістох 3.065 сялянскіх подпісаў.

Жыдоўская калёнізацыя.

Зараз існуе 146 жыдоўскіх сельска-гаспадарчых калектываў, якія маюць 14.755 дзесяцін. Гэта апроч жыдоўскіх сельска-гаспадарчых пасёлкаў. Усяго да 1926 году на сельска-гаспадарчую працу перайшло 22.881 жыдоў. У 1926 годзе на зямлю будзе пасаджана яшчэ 750 сем'яў.

Ува ўсіх жыдоўскіх сельска-гаспадарчых калектывах узяты курс на выдзяленьне культурнае гаспадаркі, шмат дзе ўжо ўтвораны малочныя і сыраварныя гаспадаркі і ўтвараюцца падсобныя сельска-гаспадарчыя прадпрыемствы.

„Савецкая Беларусь“ № 155.

„Беларусізацыя“.

Як салодка жывецца беларусавед у Радавай Беларусі. Здаецца каму, каму, а беларусавед павінен жыць добра тамака, дзе сам урад і ўрадавая партыя праводзіць беларусізацыю. А тым часам, хто-бы гэтака думаў, дык вельмі абмыліўся-б, бо ёсьць наадварот. Ёсьць мноства фактаў, што маюцца беларусаведы шмат гарэй за іншых. Як прыклад, прыводзім ліст із Слуцка, надрукаваны ў 155 № „Сав. Бел.“. Вось ён:

„Вучыцель М., як выкладчык беларускае мовы, працаваў штодзённа болей месяца на другіх курсах па перападрыхтоўцы працаўнікоў міліцыі. За гэтую працу яму па стаўках саюзу трэба было дастаць 60 рублёў.

Кончыліся курсы. Пашоў М. да начальніка міліцыі па грошы, пэўны, што яму заплацяць усё без адмовы. Як-жа ён здзівіўся, калі начальнік адказаў, што няма сродкаў, і М. можа за сваю працу дастаць толькі 30 рублёў. Як ні стараўся М. пераканаць начальніка, што гэта несправядліва, што аб гэтым трэба было гаварыць раней, што за працу на першых курсах яму-ж заплацілі па стаўках саюзу, нічога ня вышла. Начальнік быў цвёрды, як скала.

Пасля гэтага М. астаўся адзін паратунак — прасіць у саюзе абароны сваіх інтарэсаў. Саюз аступіўся за свайго сябру і прапанаваў начальніку выплаціць па стаўках.

Гэтым часам стары начальнік выехаў на другую працу. Калі М. з'явіўся да новага начальніка, то той набаў і сьпяраша 10, а потым яшчэ 5 рублёў. М. не згадзіўся на такую прапанову і патрабаваў поўнага разлічэння. Начальнік нейкі час адмаўляўся тым, што няма сродкаў, а потым прапанаваў узяць пакуль што 45 руб., а астачу, 15 руб., у канцы месяца. М. згадзіўся на такую прапанову.

неасьвядомленыя аб нашай нацыянальнай самабытнасьці судзяць аб нас паводле аднаго назову, дык і разуменьне нас як якуеь прычэпку да Маскалёў. Трэба доўга паясьняць, даводзіць, што падобных прыпадкаў, калі два ці некалькі народаў маюць падобныя або аднолькавыя імёны, ёсьць шмат (Сэрбы лужыцкія і Сэрбы балканскія, франкцы — часьць нямецкага народу і Франкі, Французы і г. д.), каб пераканаць гэткага змыленага назовам чужніка аб асобнасьці нашага народу. І тутак, мусіць у тысячны ўжо раз, прыйшлося рабіць тое самое. Паясьніўшы аб назовах, указалі на нашу асобнасьць антропалёгічнаю, вынікаючаю зь яе языковаю і этнографічнаю ды на слаўнаю гісторыю нашага народу. Закончылі аб лічбе нашага народу і прасторы, займаным ім. Даводаў у апошку, што Беларусь (ці нават Крыўчыоў) ёсьць ажно дванаццаць мільёнаў, наш спадарожнік ускрыкнуў: „Дык вы можаце быць незалежнымі!“.

Мы пацвердзілі, што бюсумлеву з часам і будзем мець свае незалежнае гаспадарства. І, даўная рэч! пасьле гэтых слоў Чэх, горды із свае незалежнасьці, пачувае сябе роўным з намі і бліжэй нам.

Ён устае, дзякуе за інфармацыю і прадстаўляецца загадчыкам школы Ф. Ст.

Прайшоў месяц.

М. ізноў падаў заяву, каб яму выплацілі астачу. На другі дзень ён зайшоў у гаспадарчую частку міліцыі па грошы. Там яму з усьмешкай паказалі заяву з ляконічнай рэзалюцыяй начальніка „Нет сродков“.

Гэта яшчэ раз паказала М., што яму прыдзецца не адзін раз схадаць у міліцыю па запрацаваныя грошы. Каб як небудзь пакончыць з гэтай валакітай, М. падаў другую заяву ў саюз.

Што будзе далей, пакуль што няма ведама.

Цікава толькі адно: няўжо так цяжка адшукаць усяго 15 руб., каб разьлічыцца з вучыцелем за яго працу? П. А.

Беларусы у Лацьвіі.

Беларускі Адзьдзел узноўлены.

Кабінэт Міністраў 28 ліпеня разгледзіў пытаньне аб аднаўленьні дзейнасьці Беларускага Адзьдзелу пры Міністэрстве Асьветы.

Пастаноўлена дзейнасьць Беларускага Адзьдзелу зараз-жа аднавіць.

Пытаньне аб заўсёдным кіраўніку Беларускага Адзьдзелу, як і папярэдняму Міністар Асьветы беларускай дэлегацыі 30 чэрвіня, будзе разгледжана асобна. Часова спэцыяльным абавязкі кіраўніка Адзьдзелу назначаны дзелавод Адзьдзелу грам. Г. Плыгаўка.

Большасьць латыскіх газетаў вітаюць узнаўленьне Беларускага Адзьдзелу.

І мы, забітыя Беларусы з-пад Польшчы, вітаем узнаўленьне Беларускага Адзьдзелу ў Лацьвіі і хочам лічыць яго знакам павароту ў другі лепшы бок лацьвійскай палітыкі ў адносінах да Беларусаў. Ня можа быць сумлеву, што патрэбы Латыскага й Беларускага Народу вымагаюць прыязных адносінаў паміж імі. Нягода а тым балей перасьледаваньне аднаго другім маглі-б прывесць ў будучыні да згубы абодвух.

Пераклад беларускіх вершаў нн латыскаю мову.

Шчыры прыяцель беларускі, латыскі паэта Ян Райніс пераклаў некалькі беларускіх вершаў на латыскаю мову. Вершы надрукаваны ў 2-х нумароў газэты „Jaunakas Žinas“.

Уцекачы з БССР.

Нядаўна пераз лацьвійскаю граніцу перайшлі з Радавай Беларусі грам. К. Сьцяпура і М. Прохараў. Абодвух лацьвійскі ўрад выдаў эмігранцкія т. зв. напэнаўскія пашпарты.

К. Сьцяпура 31.VIII. паехаў пераз Нямецкнну ў Прагу. М. Прохараў зьбіраецца ў Францыю.

НАВІНЫ.

— Папраўка. У „Навіны“ 24 № „Сял. Нівы“ у зацемцы „Што будзе з Паўлюкевічам?“ з карэктарскага недагляду сталася прыкрая абмылка; заместа:

„Іншы вайвода пэўне захоча дзяржаць Паўлюкевіча“, мае быць: „Іншы вайвода пэўне не захоча дзяржаць Паўлюкевіча“.

— Канфіскацыя беларускае газэты. Камісар Ураду на м. Вільню канфіскаваў № 5 „Народнае Справы“.

— Беларускае веча ў Вільні было 8 жніўня. Прамаўляў пасол Б. Тарашкевіч і мелі прамаўляць паслы С. Рак-Міхайлюўскі і Шапель, але раней чым да гэтага дайшло, паліцыя веча разгнала. Арыштаваны В. Радзюк, Сьвецкі, Шэрэ-

— Адкуль і куды едзеце? — пытаецца нас, ізноў сядучы на месца.

— Ды вось і самі добра ня ведаем, пакуль што ў Нямецкі Брод, а там пабачым. Наагул едзе падыхаць чэскім паветрам вясковым — адкажуем па пытаньне.

— Ах, вось які! Але Нямецкі Брод гэта-ж таксама досыць вялікае места, хоць самое па сабе цалкам цікавае, але я радзіў-бы ехаць да мяне ў Прыбыслаў (Przibyslaw), 2 станцыі далей. Я дужа рады мець гасьцей і пакажу вам усе асаблівае нашай ваколіцы.

Мы згаджаемся і едзе у Прыбыслаў. Яшчэ 2 гадзіне дарогі. Ізноў гутарка.

— Ну, дык як-жа вам падабаецца нашая матухна Прага?

— Прыгожая хоць і дымная. Недарма яе гэтка пісьменьнікі і мастакі як Шатобрыя, Гётэ, Жорж Занд ды інш. прызналі даўно найхарошым месцам у Эўропе.

— Але, але. Харшая, але дымная, гэта ўсе кажучь. Але гэта пасьледкі палітыкі аўстрыяцкага ўраду, які пабудаваў хвабрыкі ў цэнтры места. З часам гэтую бяду паправім. Аглядалі Градчаны (старадаўны замак), Вышаград, Каралеў мост і наагул стараветнасьці? — пытаецца далей. — Ну ведама, ды і толькі гэтыя памяткі стараветнасьці, але і музэй ды іншыя новыя асаблівасьці.

шнэўскі і якісь сталяр. Учасьнікі веча, каторыя складаліся блізу з адных віленскіх работнікаў, гораха віталі беларускіх паслоў. Народу на веча было звыш тысяча.

— М. Байкаў і М. Гарэцкі. Практычны раііска-беларускі слоўнік, выданьне 2-ое выпраўленае і дапоўненае. Дзяржаўнае Выдавецтва Беларусі. Менск. 1926. (190 балонак, прыблізна 20.000 словаў, цана 1 рубель).

— Помогі безработным інтэлігентам. На гэтых двох Фонд Безработцаў ў Вільні пачне прыймаць заявы на помогі безработным інтэлігентам.

† Памер ксёндз-Ліцьвін Антоні Шылініс — прыяцель беларускі.

Нядаўна ў Дзьвінску памер кс. Антоні Шылініс. Нябошчык належыў да тае значнае часткі літоўскае інтэлігенцыі, што шчыра Беларускаму спагадае. Але кс. Антоні Шылініс ня толькі спагадаў, Ён прыймаў актыўнае ўдзясьце ў беларускім руху, бо выкладаў *пабеларуску* рэлігію ў Беларускай Гімназіі ў Дзьвінску, а так сама ў Дзьвінскай меставай школе Беларускай. Выкладаў у гэтых школах ад пачатку іх быцьця аж да гэтуль. Глыбокая памятка аб набошчыку асталася ў сэрцах дзьвінскіх Беларусаў, асабліва ў ягоных вучаньнікаў. Усюды і заўсёды, як і апошні раз на акце абітурыентаў, казаў Ён: „Дзеці, ня чурайцеся свайго роднага, бо памрыце!“

У панядзелак 21-га ліпеня ў 6 гадзінаў увечары быў пахоў кс. Ант. Шылініса. На смутнае разьвітаньне зь нязвычайным прыхільнікам беларускага народу забраліся дзеці беларускае пачатковае школы, вучаньнікі Беларускае Гімназіі, вучыцельства і беларускае грамадзянства м. Дзьвінску.

За магілай ішла шмат тысячная таўпа народу. На магілу ўзложена 7 вянкаў ад розных беларускіх арганізацыяў. З прамовамі выступалі А. Якубецкі і У. Гусарэвіч.

Друкуючы гэтаю, хоць спозьненаю, вестку, рэдакцыя „Сял. Нівы“ ня можа ня прылучыцца да смутку, які ахатіў Беларусаў-Дзьвінчан з прычыны сьмерці нашага дарагога прыяцеля, бо іхні смутак ёсьць агульна-беларускім смуткам. Сьпі-ж супакойна, Прыяцелю наш, а Беларусы ніколі не забудуцца Цябе, як не забудуцца й Твайго братняга нам Народу Літоўскага.

Із заганіцы.

Камуністычны антысэмітызм у ССРР.

Аб гэтым антысэмітызьме (ненавісьці да Жыдоў) наказуе газэта „Рулъ“. Паміж іншым зьвольнены із займаных урадаў гэтка Жыды: дырэктар прамысловага сындыкату Аўстрых, камісар Пячэрскі, старшыня акружнага спэцыяльнага камітэту Віцебскага Гольдман, дырэктар тэкстыльнага сындыкату ў Маскве Лапідус, дырэктар маскоўскага земляробскага трэс-

Пачынаецца цэлая лекцыя чэскае гісторыі. Вучыцель апавядае аб Яне Гусу, Яне Жыжцы, Камэнскім, Палацкім, Даброўскім, Іраску, Гаўлічку, Масарыку ды інш. Час праходзіць, мы блізімся да канца нашага падарожжа.

Вось мы ў Прыбыславе, на самым усходзе Чэхіі й граніцы Моравы.

Маленькае гістарычнае места, вядомае з бітваў гусіцкіх, дзе памер Жыжжа, перамогшы перад тым нямецкае войска, высіцца на невялічкай гары. Налічае да 3 тысячаў жыхараў.

Рэчка Сазава, якая завіліста цячэ ў нізе скалы, штучны лес, дарогі высаджаныя садовымі дрэвамі, культурныя палі, робяць места й ваколіцы вельмі харошымі.

Гэта тыпічнае чэскае местачка. Касьцёл, музэй краёвы, школа, кіно-тэатр, вась галоўных асаблівасьці, якія адразу кідаюцца ў вочы незнаёмаму падарожніку; якія можна борзда агледзіць, але якія ня ўсё яшчэ гавораць аб тутэйшых людзях і іх жыцьцю. Каб пазнаць тое жыцьцё, трэба пачыць якісь час гэтым самым жыцьцём.

Мікола Іль—іч.

(Далей будзе).

ту Гольдштэн, дырэктар аканоміцкага адзёдзе-лу найвышшай рады краёвае гаспадаркі Штэйн і інш. Гэтае звальненне ставяць у сувязь із опозицыйным рухам у камуністыч-най партыі. Бо кіраўнікі опозицыі Зіноўеў, Каменеў, Троцкі, Радэк, Лашэвіч, Беленькі, Шапіра і інш.—Жыды, затое сярод пярэрашніх кіраўнікоў большасці камуністычнай партыі Сталіна, Бухарына, Рыкава, Калініна, Кама-рова і інш. нямаш ані воднага Жыда.

Каменеў аддалены.

Пацвярджаецца вестка, што большавіцкі цяпер опозицыйны камісар Каменеў аддалены із становішча камісара гандлю.

Француска-гішпанская ўмова.

Францыя імкнецца зрабіць із Гішпаніяй умову, якую нядаўна з Гішпаніяй зрабіла Іта-лія. Дзея гэтага спадзяюцца, што Францыя паможа Гішпаніі заняць у Лізе Народаў заў-сёднае мейсца. Палякі крыўдуюць, што Фран-цыя меней рупіцца аб сваёй саюзніцы Польшчы, як аб Гішпаніі. І няма дзіва, Польшча ўжо пасьпела даволі дадзець сваёй апакунцы.

Вялікая навалніца ў Ньюёрку.

Зь Ньюёрку (Паўночная Амэрыка) нака-зуюць, што тамака надовычы была вялікая навалніца. Звыш у 100 будынкаў стрэліў пя-рун. Вада ўварвалася ў падземныя зязленыя дарогі, дзея гэтага едучых агарнуў жах. Ты-сячы людзёў мусілі пакінуць вагзалы.

Гаспадарскі адзёдзел.

Пазыкі на лепшае насенне.

Земляробскі Банк (Bank Rolny) асыгнаваў па-зыку для земляробаў на куплю лепшага насен-ня на восень. Можна пазычыць толькі гэтутлікі грошай, каб пакрыць розніцу ў цане між лепшым збожжам на сяўбу і звычайным збожжам на хлеб. Можна пазычаць у банку грошы па 14—16 годніх працэнтаў—праз сельска-земляробскія коопэраты-ты, валасныя касы, земляробскія гурткі і прыват-ныя фірмы насення, плацячы надвышку вартас-ці вэксэлем.

Дамагайцеся, гаспадары-Беларусы, банк мае павіннасьць даць вам гэтаю пазыку.

Скасаваньне незаплачаных падаткаў.

Як наказуюць варшаўскія газеты ў найблж-шых днях міністар выдасць загад, паводле кото-рага будуць скасаваны незаплачаныя падаткі тых, што згалелі з прычыны гаспадарскага крысеу.

Адпаведныя спіскі гэткіх плачальнікаў бу-дуць рабіць прафэсійнальныя арганізацыі і пера-сылаць скарбовым урадам, каторыя будуць кан-чальна пастанаўляць каму мае быць скасаваны незаплачаны падатак.

Такса на пасьбішча.

Дырэкцыя дзяржаўных лясоў аб'явіла таксу за пасьбішча на тэрыторыі дзяржаўных лясоў ды-рэкцыі Белаветскай. Паводле гэтай таксы за адну штуку рагатай жывёлы звыш 2 год — плаціцца 1 зал., за штуку ад паўгоду да 2-х—50 гр. і ад цялят да паўгоду плаціцца 25 гр. Гэтыя цэны ад-носяцца да надлясьніцтваў: Белаветскага, Бродска-га, Беразэцкага, Дэрэчынскага, Дрогічынскага, Гайноўскага, Ялоўскага, Каргуз-Бярэскага, Коб-рынскага, Калпеніцкага, Косаўскага, Каралеўскага, Лесьнянскага, Маларыцкага, Нарэўзоўскага, Нава-градскага, Ружанскага, Слонімскага, Старэнска-га, Свіслацкага, Шэрэшэўскага, Вядуціцкага, Ваўкавыскага, Зьдзяльскага, Ягайлоўскага, Ашчэнекага, Рудэкага. Надлесьніцтвы: Ганцэвіц-кае, Любешэнскае, Лунінецкае, Аздаміцкае, Пін-скае і Белацальковіцкае—плацяць за штуку больш 2-х год 50 гр., ад паўгоду да 2-х—35 гр.

ЛІСТ ДА РЭДАКЦЫІ.

Пранціша Кандратовіча, што жыве ў м. Вопсе, Браслаўскага павету.

У „Сялянскай Ніве“ № 23 з 31 ліпня сёл-няга году на апошняй балоне пад назовам „Жар-ты ня жарты, а грошы гані“ была надрукавана вестка, што Пятрашка Пётра зь вёскі Мядзюкі, сакрэтэр касы ўзаемнага паверу (Kasy Spółdziel-czej) ў Вопсе, якібы падрабіў вэксалі на маё імя на 1.300 зал.

Дзея праўды я, Пранціш Кандратовіч, пры-знаюся, што запраўды мне Пятрашка пазычў 1.300 (тысяча трыста) залатовак і што я, Кандра-

товіч, запраўды падпісаў вэксалі на суму тысяча трыста залатовак, каторую суму і забавязуюся ад-даць Пятру Пятрашцы і што жадных прэтэнзіёў ня маю да Пятрашкі.

Пранціша Кандратовіч.

Ад Рэдакцыі: Подпіс Пранцішка Кандратовіча пасьведчыў войт Вопсаўскай воласьці.

НАШАЯ ПОШТА.

Гр. Ліску Раману. У Вашай просьбе пры-сылаць газету не пададзены адрэс.

Гр. Казеку Язэпу. Ня можам Вам памагчы перш-наперш затое, што апісалі сваю справу ня поўна і ня ясна.

Гр. Вацлаў Околоў із Новага Пагосту: Ва-шага лісту ня друкуем, бо вы не напісалі свайго адрэсу і прозьвішча Вашага ня можна добра пра-чытаці. Апроч таго пішэце лісты няром, а не ала-віком.

Гр. Ануфры Кохан з Лук: Газету Вам бу-дзем пасылаці акуратна, чытайце іншым і паста-райцеся знайсці на яе падпішчыкаў.

Гр. М. Запольскі із Сербіі: „Мешаніну“ да-сталі; што можна будзе зь ёю зрабіці, адкажам у наступным № „Сял. Нівы“. № 19 „Сял. Нівы“ Вам пасланы.

Каліне: Вашаю стацьцю надрукуем у нас-тупным нумары. Вы можаце пісаць, дык пішыце!

1926—1927 школьны год.

ВІЛЕНСКАЯ БЕЛАРУСКАЯ ГІМНАЗІЯ.

Васьмёхклясовая гімназія гуманістычнага тыпу з беларускаю выкладаваю моваю.

АДКРЫТА ПРЫЙМО заяваў у I, II, III, IV, V і VI кл., а ў VII і VIII кл. могуць быць прыняты толькі тых, хто вучыўся ў іншых беларускіх гімназіях у адпаведных клясах. Прый-маюцца хлапцы і дзяўчаты.

УВАГА: Тых вучні, якія пажадаюць перавясціся у Віленскую Беларускаю Гімназію з іншых не беларускіх гімназіяў, павінны трымаць экзамен з беларускай мовы, гісторыі і географіі Беларусі у абшыме папярэдніх клясаў.

ВЕК ПАСТУПАЮЧЫХ: У I-ую кл. ад 10-цёх да 13-цёх г., у II-ую—ад 11-цёх да 14-цёх год, ў III-цю—ад 12-цёх да 15-цёх год, у IV-ую—ад 13-цёх да 16-цёх год, у V-ую—ад 14-цёх да 17-цёх год, у VI-ую—ад 15-цёх да 18-цёх год.

УСТУПНАЯ ПЛАТА: у I-ую кл.—2 зал., у II-ую—3 зал., у III і IV ую кл.—5 зал., у V і VI-ую—7 зал., у VII-ую—10 зал. і ў VIII-ую—15 залатовак.

ПЛАТА ЗА НАВУКУ: У I-ай кл.—15 зал., у II-ой—25 зал., у III-й—30 зал., у IV-ай—35 зал., у V-ай—50 зал., у VI-ай—65 зал., у VII-ай—80 зал. і ў VIII-ай—100 а. У ПАЎГОДКІ.

Заявы аб паступленьні ў Гімназію прыймаюцца штодзенна (апрача суботаў і сьвят) ад 9-ай да 1-ай гада. дня. Можна пасылаць заявы і поштай.

УВАГА: Да заявы трэба далучыць матрыку аб нараджэньні, пасьведчаньне доктара аб прышчэпе воспы, дакумэнты аб папярэдняй адукацыі паступаючага і уступную плату.

Пачатак уступных экзаменаў — 30-га жніўня.

Прыймо ў першыя шэсьць клясаў будзе працягнута толькі да 1-га кастычніка.

Праграмы высылаюцца па атрыманы 30-ці грошаў (паштковымі маркамі).

Пры Гімназіі для жадаючых будзе ІНТЭРНАТ з платай па 40 зал. у месяц. Для тых вучняў (з інтэрнату), якія будуць добра вучыцца ў працягу I-х паўгодкаў, карыстаньне інтэр-натам — БЯСПЛАТНАЕ.

Адрэс: м. Вільня, Вострабрамская вул. № 9.

Шукаю брата Міхала Міцьні,

каторы жыве ў Чэхаславаччыне. Ведаючых што-коледчы аб ім, прашу наказаці мне па адрэсу: Лук'ян Міцька, пошта Веныца, Маладэчанскага п. (раней Ашмянскага), вёска Рэдзкі, або ў Рэдак-цыю „Сял. Нівы“.

Стыпэндзіі для беларускіх вучняў.

(Паведамленьне).

Таварыства Беларускае Школы ў Вільні, якое ўтрымлівае Віленскую Беларускаю Гімназію, гэ-тым даводзіць да ведама беларускага грамадзян-ства, што ў наступным 1926—1927 школьным го-дзе пры выш азначанай гімназіі адкрываюцца 15 стыпэндыяў для бяднейшых, але здольных да навукі вучняў — хлапцоў. Стыпэндыя забяспечae поўнае ўтрыманьне: кватэру, ежу, адзёцце і пла-ту за навуку.

Адначасна Т-ва зьвяртаецца на мясдох да беларускае інтэлігэнцыі і наагул сьведомага бела-рускага грамадзянства і просьбай, каб падалі весткі аб здалейнейшых беларускіх бедных дзецях—хлапцох і сіротах, якія ня могуць вучыцца на свой кошт, а іх бацьком і анякуном растлумачыць і парадзіць, каб аддавалі сваіх дзяцей у навуку на стыпэндыю ў Віленскую Беларускаю Гімназію.

Аб агульных варунках прыйма ў гімназію зьмешчана ў абвесьці Дырэкцыі Віленскае Бела-рускае Гімназіі, куды трэба скіроўваць і заявы аб прыёме на стыпэндыю.

Галоўная Управа
Т-ва Беларускае Школы.

Вільня, 3.VIII. 1926 г.
Віленская 12.

Гр. Я. Ласёнак у Друі: Газету Вам пасыла-ем. Грошай крыху пачакаем. Калі ня зможаце за-плаць за газету адзін, дык зляжэцеся некалькі, але плаціць мусіце, бо мы ня маем магчымасьці пасылаць дарма.

Сялянам вёскі Дамуці Лынтупскай вол.: Вельмі дзішмся, што Вы ўпорна дамагаецеся роднай школы. Што будзе магчыма, у гэтай спра-ве зробім і Вам накажам. Ня можам пакуль што нічога памагчы Язэпу Масьцяніцы, бо Вы не на-пісалі за што ён сядзіць у турме. Навіштыце аб гэтым.

Гр. Карніловічу з Дамуць: Верша Вашага друкаваць ня будзем: пішэце, што ў Вас чуваць.

Гр. Пётры Пятрашку з Вопсы: Вы мыліце-ся аб асобе аўтара карэспандэнцыі, Ваш ліст ас-таецца ў нас.

Гр. Мірскаму-Гуменскаму: „Як рабілася гі-сторыя Польшчы“—слабавата, дык ня будзе дру-кавацца. „Забастоўку на сялянскі рахунак“ можа выкарыстаем.

Гр. Васілю з Закуцьця: Вашая стацьця „Як глядзіць провінцыя на справу...“ добрая і зь яе ві-даць, што Вы добра разьбіраецеся ў нацыяналь-ных адносінах у нашым краю, але ў гэты момэнт яе надрукаваці ня можам. Прадуйце ў кірунку згодным із Вашай стацьцёй, але ціха, бяз крыку. Зьвяярнеце ўвагу на наш „Гаспадарскі адзёдзел“.

Гр. Мікола Іль-іч із Прагі: Ня друкавалі дагэ-туль Вашае стацьці дзея таго, што цяжка было прачытаці. Пішэце чытальней!

22-га жніўня сёл. г. у Барадзёнічах
адбудзецца

В Е Ч А беларускіх паслоу

кс. А. Станкевіча і Б. Рагулі.

НАВАГРАДЗКАЯ

Беларуская 8-мі кл. Гімназія

прырода-матэматычнага тыпу

даводзіць да ведама грамадзянства, што прыймо-выя экзамены вучняў на 1926—1927 школьны год у-ва ўсе клясы Гімназіі адбудуцца ад 1-га да 10-га верасьня.

Заявы аб дапушчэньні дзяцей да экзаменаў падаюць іх бацькі, або апакуны.

Да заявы трэба далучыць:

- 1) Матрыку аб нараджэньні вучня;
- 2) Пасьведчаньне доктара аб прышчэпе воспы;
- 3) Дакумэнты аб папярэдняй адукацыі, калі паступаючы вучыўся ў якой школе.

Жадаючыя паступіць у 8-ю клясу, або пера-вясціся з іншай гімназіі ў гэтую клясу, павінны зьвярнуцца з просьбаю „Do Kuratorjum Okręgu Szkol-nego Białostockiego w Białymstoku“ аб дазволе, пры-лучыўшы да паданьня вышэй абазначаныя даку-мэнты.

Заняткі ў гімназіі пачнуцца 1-га верасьня.
Навука ў першай клясе бясплатна.

Дырэкцыя.